

teprve Marie Terezie, jak tomu skutečně bylo, nýbrž že je tento starého data, dávno také před pragmatickou sankcí; proto v sankci této směla sice vystoupiti koruna uherská jako zvláštní skupina, nikoliv však koruna česká, ač je v ní nesporně právnicky dobře patrna.

Podrobnější polemika s těmito názory na tomto místě a dnes byla by zbytečnou. Stane se tak na místě vhodnějším. Zde stačí toto upozornění.

Kapras.

Krofta Kamil, Snahy o společný sněm zemí domu rakouského v letech 1526—1848. Osvěta r. XLVII. Zvl. ot. 1917. Stran 85. —

V Osvětě uveřejnil Krofta velmi pěknou studii o snahách v bývalých zemích habsburských vytvořiti společný sněm. Studie je pouze z části budována na nových pramenech, nicméně přináší ledacos nového, zejména ve vylíčení snáh Ferdinandových, kde opraven proti starší době jen některý detail, nejvíce ve vylíčení stavovských konfederací, kde mohl se opřít autor o materiál sebraný v opisech o archivu zemském. Avšak také snahy pobělohorské, kterým se u nás dsoud věnovalo málo pozornosti, došly ve studii Kroftově plné pozornosti. Je z ní patrné, že myšlénka polečných sněmů ani v této době nezanikla, nýbrž že znovu a znovu se vynořovala v té či oné podobě až do roku 1848.

Kapras.

Civilní právo.

Zákon o zabránění velkého majetku pozemkového ze dne 16. dubna 1919 č. 215 sb. z. a n. Úvodem a výkladem opatřil dr. Jan Krčmář. (Hartmann-Joachimovo vydání zákonů republiky československé, svazek III. odd. 1.) V Praze 1919. Str. 67.

Spisovatel byl účasten redakce zákona, který vydal. Je proto nad jiné povolán, aby zákon vyložil. Jako civilista má také k tomu potřebnou erudici. Autor přičiňuje ke každému paragrafu poznámky. Účastenství při kodifikačních pracích umožnilo mu, že zléhka z nejasných slov zákona odhrnuje clonu, jež kryje jejich pravý smysl. Ale účast tato u civilisty může býti také nebezpečna. Při kodifikačních pracích střetlo se mnoho politických názorů. Tyto názory mohou leckde vykladače zatěžovati. Může se dáti jimi vésti, aby jim pomáhal ku nejisté skutečnosti, místo aby pomohl zákonu dle pravé jeho podstaty ku životné upotřebitelnosti.

Spisovatel neopomenul uvéstí všechny okolnosti, za kterých zákon vznikl. Je dílem kompromisu tří skupin sociálních. Bylo před obecními volbami. Volební agitaci měl býti odňat výhodný předmět. Bylo třeba na zákoně se usnésti, ačkoli na řádnou jeho průpravu scházel čas. Slib vyvlastnění stranám nevyhovoval. Chtěly již něco, co do samého právního stavu zasahuje. Vyvésti vlastníka z vlastnictví nebylo však možno ani fakticky, ani právně. Strany chtěly tedy aspoň vysloviti něco, co je